

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
9 Пж 3997/23
14.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Влаисављевић, председника већа, судије Весне Вулевић и судије Верице Смиљанић, чланова већа, у правној ствари тужиоца доо –, ул., кога заступа Драган Лазаревић, адвокат из, против туженог – доо, ул., кога заступа Иван Лачњевац, адвокат из, ради дуга, вредност предмета спора 842.380,08 динара, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Привредног суда у Лесковцу П 46/23 од 20.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.03.2024. године, донео је:

ПРЕСУДУ

I ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА жалба туженог као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Привредног суда у Лесковцу П 46/23 од 20.03.2023. године у делу става I изреке, којим је одржано на снази решење о извршењу Привредног суда у Лесковцу ИИв 379/22 од 17.05.2022. године у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу исплати износ од 842.380,08 динара са законском затезном каматом и то:

- на износ од 414.480,00 динара од 19.01.2016. године до исплате,
- на износ од 303.553,20 динара од 18.12.2015. године до исплате и
- на износ од 124.346,88 динара од 14.12.2015. године до исплате.

и износ од 22.065,00 динара на име трошкова извршења, као и у ставу II изреке пресуде.

II Иста пресуда **ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРЕИНАЧАВА** у делу става I изреке и пресуђује:

УКИДА СЕ решење о извршењу Привредног суда у Лесковцу ИИв 379/22 од 17.05.2022. године у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу исплати износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњењу новчаних обавеза и у том делу тужбени захтев **СЕ ОДБИЈА**.

III ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом у ставу I изреке одржано је на снази у целости решење о извршењу Привредног суда у Лесковцу ИИв 379/22 од 17.05.2022. године. Ставом два изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 69.198,00 динара.

Благовременом жалбом тужени побија првостепену пресуду из свих законом прописаних разлога. Посебно указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, наводећи да је изрека пресуде неразумљива, да противречи сама себи и разлозима пресуде, а да у пресуди нису

наведени разлози о битним чињеницама. Тужени наводи да је првостепени суд погрешно констатовао да је неспорно да су тужилац и тужени 06.04.2020. године потписали и оверили извод отворених ставки, будући да је тужени управо оспорио чињеницу да је овај извод потписан од стране овлашћеног лица туженог. Истиче да је првостепени суд погрешно применио члан 92. Закона о привредним друштвима, из кога је извео закључак да тужиочево потраживање застарева у општем року застарелости од 10 година из члана 371. Закона о облигационим односима. Према жалбеним наводима, од тренутка промене правне форме предузетника у форму привредног друштва, на потраживања се примењују правила из закона који се односи на пословање привредних друштава, па самим тим и рокови застарелости који важе за привредна друштва, што у конкретном случају значи да је суд био дужан применити рок из члана 374. Закона о облигационим односима. Стога за потраживања која је тужилац променом правне форме преузео од предузетника, не могу важити рокови застарелости који су важили у време када је пословао као предузетник. Предлаже да Привредни апелациони суд преиначи или укине првостепену пресуду.

Одговор на жалбу није поднет.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да жалба туженог није основана у погледу одлуке о главној ствари, док је основана у погледу одлуке о накнади за кашњење у испуњењу новчаних обавеза.

У поступку доношења првостепене пресуде није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нема ни повреде из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју се без основа указује жалбом туженог. Побијана пресуда је јасна и садржи разлоге о битним чињеницама који су у складу са стањем у спису предмета.

Жалбене наводе туженог о погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању другостепени суд није ценио, јер се ради о недозвољеним жалбеним разлозима. Према члану 479. став 1. Закона о парничном поступку, пресуда донета у парници о спору мале вредности може се побијати само због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку и погрешне примене материјалног права.

Предмет тужбеног захтева је новчано потраживање тужиоца у износу од 842.380,08 динара са законском затезном каматом на име накнаде за пружене услуге.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац и тужени су били у пословном односу у оквиру кога је тужилац туженом за извршене услуге издао утужене рачуне бр. 743/15 од 14.12.2015. године, бр. 761/15 од 18.12.2015. године и бр. 17/16 од 19.01.2016. године. Предметни рачуни уредно су потписани и оверени печатима тужиоца и туженог. Тужилац је решењем Агенције за привредне регистре БП од године, који је до тада био регистрован као АА ПР Радња за производњу и промет на велико и мало, променио правну форму, тако што је наведена предузетничка радња брисана из регистра, а тужилац је наставио да обавља делатност у форми привредног друштва доо ... – Оценом изведених доказа, првостепени суд закључује да је тужиочево потраживање, које је предмет тужбеног захтева, настало у периоду када је тужилац обављао делатност у форми предузетничке радње, а да је након тога тужилац променио правну форму, те да су сва права и обавезе предузетничке радње прешла на тужиоца. Оцењујући приговор застарелости тужиочевог потраживања, првостепени суд закључује да исти није основан, применом члана 371. Закона о облигационим односима. Образлаже да је без утицаја на застарелост тужиочевих потраживања околност да је у току 2016. године тужилац променио правну, односно да је предузетник наставио обављање делатности у форми привредног друштва,

јер је новоформирано привредно друштво преузело сва права и обавезе предузетника настале из пословања до тренутка оснивања, што подразумева да се претходно настале обавезе преузимају у истој висини, под истим условима, са истим роком испуњења и истим роком застарелости, који су постојали у тренутку настанка, односно преузимања потраживања. Применом одредаба Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, првостепени суд закључује да је основан и део тужбеног захтева којим је тражено обавезивање туженог на исплату износа од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњењу новчане обавезе. Имајући у виду наведено, закључује да је тужбени захтев основан у целини, па решење о извршењу јавног извршитеља одржава на снази у целини.

На утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је тужбени захтев усвојио. Парничне странке су биле у пословном односу у периоду док је тужилац обављао привредну делатност у форми предузетничке радње, па је тужилац туженом пружио услуге шивења и на име накнаде за извршене услуге испоставио утужене рачуне у укупном износу од 842.380,08 динара. Рачуни су испостављени у децембру месецу 2015. године и јануару месецу 2016. године. Тужилац је решењем Агенције за привредне регистре БП од године, дакле након настанка тужиоцевог потраживања према туженом, променио правну форму и наставио обављање делатности у форми привредног друштва. Првостепени суд је правилно применио одредбе члана 92. Закона о привредним друштвима, када је закључио да су права и обавезе предузетничке радње променом правне форме преузете од стране тужиоца. Наведеном законском одредбом предвиђено је да предузетник може донете одлуку о наставку обављања делатности у форми привредног друштва, да се на основу ове одлуке врши истовремено брисање предузетника из регистра привредних субјеката и регистрација оснивања привредног друштва, које преузима сва права и обавезе настале из пословања до тренутка оснивања тог привредног друштва. Даље је наведеном одредбом предвиђено да након губитка својства предузетника, физичко лице остаје одговорно целокупном својом имовином за све обавезе настале у вези са обављањем делатности до тренутка брисања предузетника из регистра. Из наведене законске одредбе произлази да након промене правне форме предузетничке радње, сва права и обавезе преузима новоформирано привредно друштво, док физичко лице остаје одговорно целокупном својом имовином за обавезе које су настале до брисања предузетника из регистра. Преузимање права и обавеза од стране привредног друштва подразумева да сва права и обавезе које је предузетник имао у обављању своје привредне делатности, постају права и обавезе привредног друштва, истоветне садржине и истоветне врсте као што су постојале док је титулар тих права и обавеза био предузетник.

Међу правима која су променом правне форме за предузетничке радње прешле на тужиоца је и предметно утужено потраживање, које потиче из уговора о делу, закљученог између предузетничке радње и туженог. Предметно потраживање засновано је на три утужена рачуна, која су доспела даном доставе рачуна туженом. Тужени је својим потписом и печатом потврдио пријем наведених рачуна, па је наредног дана од дана пријема почео тећи рок застарелости ових потраживања, будући да је наредног дана од дана пријема рачуна, тужилац могао захтевати испуњење обавезе. Правилан је закључак првостепеног суда да се на потраживања физичких лица примењује општи рок застарелости прописан чланом 371. Закона о облигационим односима, а карактер овог потраживања, као ни рокове доспелости и застаривање не може променити чињеница да је након доспелости тужиоцевог потраживања, тужилац променио правну форму из предузетничке радње у привредно друштво. Титулар предметног потраживања је сада привредно друштво, али ради се о потраживању које је настало из уговора, закљученог између предузетника и туженог привредног друштва, па тужиоцево потраживање

застарева у општем року застарелости од 10 година. Како је утужено потраживање доспело у децембру 2015. године, односно у јануару 2016. године, а тужба је поднета 16.05.2022. године, то је правилан закључак првостепеног суда да није наступила застарелост тужиоцевог потраживања.

Без утицаја на правилност побијане пресуде су жалбени наводи да је првостепени суд као неспорно утврдио да су парничне странке потписале извод отворених ставки од 06.04.2020. године, иако је тужени оспорио да је овлашћено лице туженог потписало овај извод. Ови жалбени наводи заправо представљају указивање на повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, односно на постојање релативно битне повреде одредаба поступка, што су недозвољени жалбени разлози у спору мале вредности. Осим наведеног, првостепени суд је правилно образложио да наведени извод отворених ставки није од утицаја на одлуку о тужбеном захтеву, имајући у виду да и без овог извода, није наступила застарелост тужиоцевог потраживања.

Одлука првостепеног суда којом је туженог обавезао на исплату износа од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњењу новчане обавезе, није правилна, будући да првостепени суд у овом делу није правилно применио одредбе Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама. Чланом 5. овог закона регулисано је право повериоца да од дужника наплати накнаду за кашњење у испуњењу новчане обавезе, али је ставом 4. истог члана ово право временски ограничено на три године од дана истека рока доспелости новчане обавезе. Како је у конкретном случају, од дана доспелости тужиоцевог потраживања до подношења предлога за извршење дана 10.05.2022. године истекао рок од три године, то је пре покретања овог поступка престало право тужиоца захтевати ову накнаду.

Ово су разлози због којих је првостепена одлука делимично потврђена, а делимично преиначена.

Правилна је одлука о трошковима поступка, донета на основу члана 153. Закона о парничном поступку, па је првостепени суд правилном применом наведене одредбе и одредаба Адвокатске и Таксене тарифе, туженог обавезао да тужиоцу, поред трошкова извршења обухваћених решењем о извршењу, накнади и трошкове парничног поступка у износу од 69.198,00 динара.

Следом наведеног, на основу члана 390. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставовима I и II изреке пресуде.

Одлука као у ставу III изреке пресуде, донета је на основу чл. 165. Закона о парничном поступку, па је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен, јер је са жалбом успео само у незнатном делу.

ТВ/ЈО

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА -СУДИЈА
Татјана Влаисављевић с.р.

Тачност отправка оверава
Управитељ писарнице

Срђан Никић